**Куц Сніжана, здобувач**
**Науковий керівник: Пузирна Н.С.,**
**к.ю.н., доцент, доцент кафедри публічного та приватного права**
**Національний університет «Чернігівська політехніка»,**

## ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ТА КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Розмежування адміністративної та кримінальної відповідальності є однією з проблем сучасного правозастосування в Україні. Це пов'язано з тим, що окремі правопорушення мають схожі ознаки, однак тягнуть за собою різні правові наслідки. Від правильної кваліфікації діяння залежить не лише вид відповідальності, а й обсяг правових гарантій особи, порядок провадження та суворість застосованого стягнення.

Відповідно до ст. 9 КУпАП [1] адміністративним правопорушенням є протиправна, винна дія або бездіяльність, за яку законом передбачено адміністративну відповідальність. При цьому закон прямо встановлює, що адміністративна відповідальність настає тоді, коли правопорушення за своїм характером не тягне кримінальної відповідальності. Кримінальний кодекс України, своєю чергою, визначає кримінальне правопорушення як суспільно небезпечне винне діяння, передбачене КК України [2].

Одним із основних критеріїв розмежування є ступінь суспільної небезпечності діяння**.** Саме на ньому акцентують увагу сучасні дослідники. Зокрема, В. О. Іванцов зазначає, що проблема розмежування адміністративного та кримінального хуліганства значною мірою пов'язана з відсутністю чітких критеріїв оцінки суспільної небезпеки. На його думку, це може призводити до неоднакової кваліфікації подібних діянь та, відповідно, до судових помилок [3, с.112]. Така проблема особливо помітна у випадках, коли зовні схожі дії можуть бути кваліфіковані або за ст. 173 КУпАП як дрібне хуліганство, або за ст. 296 КК України як хуліганство.

Проблему розмежування адміністративної та кримінальної відповідальності досліджують і сучасні українські науковці. Є. В. Буряк, А. В. Комзюк та П. Г. Назаренко зазначають, що адміністративні проступки та кримінальні правопорушення мають як спільні, так і відмінні ознаки, а їх розмежування має важливе значення для правильної кваліфікації діяння та визначення відповідного виду юридичної відповідальності. На думку авторів, одним із ключових критеріїв є ступінь суспільної небезпечності діяння, оскільки саме він впливає на характер правових наслідків для особи, яка його вчинила [4].

На практиці проблеми розмежування виникають не лише у справах про хуліганство. Подібні труднощі можна спостерігати у сфері порушень правил дорожнього руху, митних правопорушень, посягань на власність, порушень у сфері інтелектуальної власності тощо. Наприклад, у наукових дослідженнях звертається увага на недосконаліть законодавства щодо розмежування адміністративної та кримінальної відповідальності за правопорушення у сфері інтелектуальної власності [5]. У таких випадках значення мають характер діяння, розмір заподіяної шкоди, форма вини, спосіб вчинення та інші обставини.

Окремою проблемою залишається використання оціночних понять у законодавстві. Наприклад, у кримінально-правовій характеристиці хуліганства використовуються такі поняття, як «особлива зухвалість» та «винятковий цинізм», які не мають абсолютно чітких законодавчих критеріїв. Через це остаточна оцінка значною мірою залежить від конкретних обставин справи та підходу правоохоронного органу або суду.

Отже, сучасна проблема розмежування адміністративної та кримінальної відповідальності полягає передусім у недостатній чіткості окремих критеріїв, за якими одне й те саме за зовнішніми ознаками діяння може отримати різну правову оцінку. На нашу думку, для вирішення цієї проблеми необхідно вдосконалювати законодавче визначення критеріїв суспільної небезпечності та суспільної шкідливості, конкретизувати оціночні поняття і забезпечувати єдність судової практики. Це дозволить зменшити кількість випадків неправильної кваліфікації та забезпечити дотримання принципів законності, справедливості й правової визначеності.

**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:**

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-24) : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-X : станом на 11 груд. 2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text (дата звернення: 05.10.2026).
2. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III : станом на 18 верес. 2026 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/ (дата звернення: 05.10.2026).
3. Іванцов В. О. Адміністративна та кримінальна відповідальність за хуліганство: проблеми розмежування. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права.* 2025. № 1. С. 110–118.
4. Буряк Є. В., Комзюк А. В., Назаренко П. Г. Адміністративні проступки і кримінальні правопорушення. *АКАДЕМІЧНІ ВІЗІЇ*. 2023. № 11. DOI: http://dx.doi.org/10.5281
5. Запара С., Кравченко І. Межі адміністративно ї та кримінальної відповідальності за правопорушення у сфері прав інтелектуальної власності. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2022. № 71. С. 250–257.

**Лавріненко А.В., здобувач**
**Науковий керівник: Панфілова Ю.М.,**
**кандидат юридичних наук, доцент,**
**Державний торговельно-економічний університет**

## ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ СТУДЕНТІВ-ПРАВНИКІВ: БАР'ЄРИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАРТУ ТА РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Початок кар'єри для студента часто видається парадоксальним: роботодавці вимагають наявності практичного досвіду, але студентам важко здобути його без первинного працевлаштування. Це створює свого роду замкнене коло: щоб знайти роботу, потрібен досвід, а щоб отримати досвід - потрібна робота. Це питання особливо актуальне в сучасних умовах юридичного ринку праці, де від молодих фахівців очікують не теоретичних знань, а уміння працювати з юридичними документами, застосовувати законодавство на практиці, взаємодіяти з клієнтами та оперативно адаптуватися до професійного середовища.

Проблема первинного працевлаштування молоді визнається і на державному рівні політики зайнятості. Зокрема, закон України «Про зайнятість населення» [2] визначає додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню для окремих категорій громадян, зокрема молоді, яка закінчила або припинила навчання, що свідчить про необхідність врахування її специфіки під час виходу на ринок праці. Проте формальне існування цих гарантій не завжди усуває реальні перешкоди, з якими стикаються студенти під час пошуку першого робочого місця.

Особливо показовою є ситуація зі студентами-правниками, адже юридична професія вимагає поєднання фундаментальної теоретичної підготовки з практичними навичками. Саме тому постає питання: які перешкоди майбутні юристи вважають найбільш значущими на шляху до першої роботи та які механізми можуть допомогти їх подолати?

З метою вивчення цієї проблеми було проведене анонімне онлайн-опитування на базі Google Form серед 26 студентів-правників різних курсів [1]. Респондентам запропонували оцінити свою готовність до пошуку першої роботи, визначити основні бар'єри для працевлаштування, джерела пошуку вакансій, потребу в університетській підтримці, рівень занепокоєння щодо майбутнього професійного працевлаштування та поділитися власними думками у відкритій формі. Отримані результати сприяли окресленню головних проблем, й запропонуванню практичних рішень для їх подолання.

*Брак професійного досвіду і замкнене коло при первинному працевлаштуванні*. За даними Державної служби зайнятості, у період з січня по серпень 2026 року послугами служби скористалися 127 тисяч молодих людей віком до 35 років, [3] що відображає загальний масштаб активності молоді на ринку праці та високий рівень конкуренції. Водночас проблема